

Истраживачка станица Петница (ИСП)

Istraživačka stanica Petnica (ISP)

LETNJA NAUČNA ŠKOLA 2023.

Nastavljajući tradiciju dugu više od 40 godina, IS Petnica će tokom jeseni ove godine organizovati **Letnju naučnu školu** – obrazovni program za učenike koji školske 2022/2023. godine pohađaju sedmi razred i one koji su osmi razred a nisu ranije učestvovali u ovom programu.

Šta je Istraživačka stanica Petnica?

ISP je organizacija koja izvodi programe prevashodno namenjene učenicima osnovnih i srednjih škola u različitim oblastima naučnog obrazovanja. ISP je samostalna i nezavisna u svom radu i nije deo formalnog obrazovnog sistema Republike Srbije. Programi su namenjeni učenicima koji imaju izraženo interesovanje i želju za dodatnim obrazovanjem i sklonost ka (samostalnom) istraživačkom radu, kako u nauci i tehnologiji, tako i u drugim oblastima koje programi ISP pokrivaju.

Gde je Istraživačka stanica Petnica?

Istraživačka stanica Petnica je smeštena u selu Petnica, 7 km istočno od Valjeva, na mestu izabranom zbog izvanrednih pogodnosti za izvođenje raznovrsnih praktičnih i terenskih aktivnosti. Na svega 200 m od ISP nalazi se Petnička pećina, sa podzemnom rekom i Aždajinim jezerom, bogatim živim svetom i paleontološkim i arheološkim nasleđem. Odmah uz pećinu se nalazi arheološki lokalitet – ostaci neolitskog naselja i kulture stare preko 6000 godina. Od Petnice pa do severnih obronaka Valjevskih planina pružaju se najsevernije pojave tipičnog krasa u Srbiji – Lelički i Bačevački kras sa obiljem tipičnih pojava: vrtača, jama, pećina i karstnih vrela. Na par kilometra jugozapadno od Petnice je klisura reke Gradac koja je zbog svoje lepote i očuvanosti (veliki broj pećina, bogat biljni i životinjski svet, čista voda) zaštićeno prirodno dobro. Sa juga i jugozapada Petnica je okružena vencem Valjevskih planina (Suvobor, Maljen sa Divčibarama, Povlen, Jablanik, Medvednik, Sokolske planine), sa izuzetnim predelima i bogatim biljnim i životinjskim svetom. Na oko 800 m od Stanice nalazi se

sportsko-rekreativni centar sa bazenima napajanim toplom podzemnom vodom i brojnim sportskim terenima. U neposrednoj blizini ISP nalazi se i manje jezero. Petnica je čuvena i po tradiciji školstva dužoj od pet vekova. Najstarija knjiga u ovom delu Srbije (Petnički psaltir) je prepisivana 1488. godine u školi pri tadašnjem manastiru u Petnici. Bogat živi svet, zanimljive geološke pojave, kulturni i istorijski spomenici, sela bogate tradicije i blizina Valjeva – trgovačkog, saobraćajnog i kulturnog središta regije, čine ISP mestom pogodnim za izvođenje obrazovnih aktivnosti, a naročito za kombinovanje teorijskog, laboratorijskog i terenskog rada.

Šta je Letnja naučna škola i kome je namenjena?

Letnja naučna škola (LNŠ) je višedisciplinarni program koji uvodi zainteresovane učenike u **osnove istraživačkog pogleda na svet**. Tokom LNŠ-a, koji traje 7 dana, učenici mogu da se neposredno angažuju u aktivnostima **teorijskog, praktičnog i istraživačkog karaktera** u oblastima astronomije, biologije, elektronike, hemije, geologije, arheologije, matematike, psihologije i drugih disciplina koje su zastupljene u ISP. Cilj programa nije da se nauče činjenice, vežbaju zadaci ili proverava znanje, već da se **polaznici upoznaju sa principima i osnovnim metodama istraživanja i opšteg naučnog metoda i da se podstaknu da kritički razmišljaju i razvijaju istraživački duh**.

Pravo prijavljivanja na LNŠ imaju učenici koji trenutno pohađaju VII razred, kao i oni koji su VIII razred a nisu ranije učestvovali u ovom programu. Program je namenjen učenicima koji pokazuju **izrazito visoku zainteresovanost za dodatno obrazovanje, nauku i istraživački rad, kao i visok stepen samostalnosti i lične inicijative**. Kandidati treba da budu spremni na odvajanje od roditelja i poznatog okruženja, kao i na rad i druženje sa vršnjacima koje do tada nisu imali prilike da sretnu. Ocene i nagrade sa takmičenja ne predstavljaju bitan kriterijum za izbor kandidata. Učesnici ne dobijaju nikakve diplome i učešće na LNŠ ne donosi nikakve formalne olakšice u daljem školovanju.

ZA UČENIKE – Kako da se prijaviš za LNŠ?

Kroz prijavnu dokumentaciju treba da nam predstaviš **svoja interesovanja, motivaciju i očekivanja od učešća na LNŠ-u**. Svaku prijavu nezavisno pregleda i procenjuje posebna komisija ISP i nekompletna, uopšteno pisana ili oskudna dokumentacija

čest je razlog neprihvatanja kandidata. Zato je bolje u prijavi pružiti i višak informacija, opisati različite aktivnosti i iskustva, razmišljanja i očekivanja. **Dokumentacija koju nam šalješ je jedina informacija koju imamo o tebi**.

Prijavljivanje se ove godine vrši preko onlajn sistema: <https://eprijave.petnica.rs/>

Ukoliko ste sprečeni da prijavu uradite onlajn, možete kompletnu prijavu poslati i poštom – svi potrebni formulari dostupni su na našem sajtu.

Potvrdu onlajn prijave sa potpisima roditelja/staratelja i škole (ili kompletnu prijavu, ukoliko ste sprečeni da formulare popunite onlajn), šaljete poštom ili kurirskom službom na:

→ Istraživačka stanica Petnica
LNŠ 2023
Poštanski fah 6
14104 Valjevo

Papirna potvrda prijave mora stići u ISP do **15. juna 2023.** Ako se kompletna prijava šalje poštom ili kurirskom službom, važno je da se svi delovi pošalju u istoj kovrti.

Kompletna prijavna dokumentacija podrazumeva **prijavni formular, autobiografiju (sastavljenu u skladu sa uputstvima u ovoj brošuri)** i makar jednu **preporuku nastavnika ili školskog psihologa/pedagoga** (primamo i više).

Prijavni formular

Deo prijavnog formulara treba da **pročita, popuni i potpiše roditelj ili staratelj**. Takođe, u posebno označenom prostoru škola pečatom i potpisom ovlašćenog lica dokazuje saglasnost za tvoje prijavljivanje i (ako budeš izabran/a) odsustvo sa nastave tokom trajanja LNŠ-a. **Bez potpisa kandidata, roditelja/staratelja i ovlašćenog lica škole na formularu, prijava se neće uzimati u razmatranje**. Prijavni formular sadrži i pitanja koja su nam bitna za odabir kandidata i neophodno je da odgovoriš na svako od njih. Ukoliko ti je potrebno više od predviđenog prostora, odgovore proširi u autobiografiji, ili na posebnom listu papira A4 formata.

Autobiografija

Pišući kratak tekst o sebi (do dve kucane strane, ne više od 1000 reči), svojim interesovanjima, motivaciji i očekivanjima od

LNŠ-a treba da se predstaviš članovima naše komisije. Bolje ćemo te upoznati ako nam, pored interesovanja o kojima pišeš, daš i konkretne primere i objašnjenja zašto te i kako nešto zanima (npr. umesto samo „volim biologiju/dizajn/fiziku/psihologiju/minerale“, napiši nam odakle potiče tvoje znanje o tome, da li je bilo pokušaja da nešto napraviš, da organizuješ neku aktivnost sam/a ili sa drugovima, da izvedeš eksperiment i kako je to uticalo na tebe.

Pažljivo pročitaj pitanja ispod, ali imaj u vidu da ne treba da nam redom odgovaraš na njih, niti je neophodno da odgovoriš baš na svako pitanje. Ona su tu samo da ti pomognu da osmisliš svoju autobiografiju. Ako postoji nešto što želiš da nam kažeš o sebi, a mi te nismo pitali, slobodno proširi autobiografiju takvim informacijama.

Koje knjige, muziku i/ili filmove preporučuješ i zašto?

Koju igru najviše voliš da igraš?

Koliko imaš slobodnog vremena i kako ga provodiš?

Da li imaš pristup internetu i šta tamo radiš?

Baviš li se nečim zanimljivim, nečim čime se drugi retko bave?

Ko (ili šta) te fascinira, inspiriše i motiviše?

Voliš li da maštaš i o čemu?

Šta očekuješ da ćeš naučiti ili uraditi na LNŠ-u što ne možeš drugde?

Kako zamišljaš svoj boravak u ISP?

Koliko dobro se služiš nekim stranim jezikom i gde to koristiš?

Zašto voliš ili ne voliš da se takmičiš?

Šta bi sve uradio/la ako bi se iznenada pojavila dva ili tri slobodna dana?

Članovi komisije imaju višegodišnje iskustvo, pa će lako shvatiti ako je autobiografija samo biografija koju je napisao neko drugi (mama, tata, nastavnik, drug, drugarica i sl.), pa to izbegni i daj nam priliku da te upoznamo onako kako sam/a sebe predstavljáš.

Preporuke

Predmetni nastavnik i/ili školski psiholog/pedagog treba da ti napišu preporuke koje moraju biti overene pečatom škole, prema uputstvu koje se nalazi u delu teksta namenjenom njima. Uz njihove preporuke primamo i preporuke od bilo koga drugog ko te dobro poznaje.

ZA NASTAVNIKE – Šta treba da znate pre pisanja preporuke?

Za proces selekcije novih polaznika, vaše mišljenje nam je od izuzetne važnosti, kako bismo stekli što jasniju sliku o kandidatima koje preporučujete. Dobro procenite imate li među sedmacima i osmascima koje niste ranije preporučivali za ovaj program onih koji nisu nužno samo vredni đaci, već su lično zainteresovani za istraživački rad, samostalni, kreativni i slobodni u razmišljanju. Molimo vas da ne odvrćate učenike koji sami pokažu inicijativu da učestvuju na našem programu, iako vam oni možda nisu među prvima pali na pamet kao odgovarajući kandidati!

Iskreno nam napišite šta smatrate slabostima, a šta kvalitetima svih učenika koji pokažu interesovanje u svojim preporukama i šta mislite da su potencijalne teškoće u radu sa njima. Obratite pažnju na zainteresovanu i motivisanu decu iz nestimulativnih sredina (ugrožene socijalne kategorije, teške porodične situacije), koja bi zbog svoje zatvorenosti, prividne stidljivosti ili iz nekih drugih razloga mogla neopravdano sebe da smatraju neadekvatnim kandidatima za učešće na ovom programu. Nemojte podlegati pritiscima ambicioznih roditelja koji su uvereni kako baš njihovo dete mora da ide u ISP.

Pomozite kandidatima da pošalju urednu i kompletnu prijavnu dokumentaciju u predviđenom roku i da uz nju prilože dokaze svojih samostalnih aktivnosti i vanškolskog rada. Izuzetno cenimo ukoliko se uverimo da se dete samoinicijativno bavi iz zanimljivim aktivnostima van škole.

Molimo vas da za svakog vašeg učenika koji želi da se prijavi za program pošaljete što detaljniju preporuku, u koju ćete, pored dole traženih podataka, uključiti i sve ono što smatrate da je za konkretnog učenika relevantno. Molimo vas da u svoje mišljenje o učeniku uključite sledeće informacije:

- **procenu zainteresovanosti učenika za nauku i određene školske predmete** (da li se učenik bavi nekim samostalnim aktivnostima, da li je njegova motivacija za bavljenje tim aktivnostima unutrašnja i sl.);
- **procenu samostalnosti učenika** (koliko je učenik spreman za samostalan rad, koliko ima razvijene radne navike i sl.);
- **procenu komunikativnosti učenika** (kako održava kontakte sa grupom, koliko može da inicira i pokreće druge na rad, da organizuje i rukovodi timom);

- **procenu učenikove spremnosti da preuzme odgovornost** i naporno radi kako bi odgovorio na zadatke koji se pred njega postavljaju;
- **procenu učenikove uključenosti u vannastavne aktivnosti** (da li je učenik uključen u dodatne aktivnosti i sekcije u školi ili van škole, koliko je motivisan za dodatni rad, da li inicira rad van školskih časova);
- **procenu sadašnjih i budućih jačina i slabosti učenika** (šta učeniku teško, a šta lako ide trenutno i šta bi u budućnosti mogle biti slabosti i kvaliteta učenika; da li je potrebno modifikovati metode rada zbog određenih teškoća).

Kako bi preporuke bile što informativnije, mogu ih zajedno pisati razredne starešine, predmetni nastavnici i školski psiholog/pedagog. Molimo vas da preporuke učenicima dajete u zapečaćenim kovertama.

Verujemo da je važno da zajedno učenicima pomognemo da razviju svoje potencijale i interesovanja i zato smo vam veoma zahvalni na pomoći pri izboru kandidata za Letnju naučnu školu i na saradnji sa Stanicom!

Da li se i kako učešće na ovom programu plaća?

Pozvani učesnici (odnosno, njihovi roditelji ili njihove škole) plaćaju deo troškova (u visini od oko 40% realne cene) ishrane, smeštaja, lokalnog prevoza, zdravstvene zaštite i realizacije programa u ISP. **Iznos participacije za učešće iznosi 27 500 dinara.** Participacija se plaća uplatom pre dolaska, nakon primljenog poziva sa detaljnim instrukcijama, ili u gotovini, po dolasku u ISP.

Učeniku u pokrivanju troškova može pomoći škola, opština, fond za talente i sl. Za ograničeni broj pozvanih učenika koji nemaju ni jednu od ovih mogućnosti deo troškova može da snosi ISP. U ovom slučaju, uz prijavnu dokumentaciju potrebno je dostaviti **pisanu molbu sa obrazloženjem roditelja/staratelja za oslobađanje od dela troškova.** Postojanje molbe neće uticati na izbor kandidata. Slabije materijalno stanje nije i ne sme biti razlog za nepozivanje kandidata! Učesnik sam snosi troškove puta do i od ISP .

.....

→ petnica.rs